

Titel: Kapitel V.

Citation: "Kapitel V.", i *Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899*. Onlineudgave fra Lovforarbejder: <https://tekster.kb.dk/catalog/jura-texts-r04-shoot-chptrd1e17411/facsimile.pdf> (tilgået 20. april 2024)

Anvendt udgave: Proceskommissionen af 1892. Offentliggjort 1899

Ophavsret: Love, administrative forskrifter, retsafgørelser og lignende offentlige aktstykker er ikke genstand for ophavsret. Du kan frit kopiere, distribuere eller fremføre materialet uden at bede om tilladelse.
Hvis materialet indeholder selvstændige bidrag, skal du være opmærksom på, at disse bidrag kan være beskyttet af ophavsret. Selvstændige bidrag må gengives i forbindelse med aktstykket. Hvis det selvstændige bidrag bruges adskilt fra aktstykket, gælder de øvrige ophavsretlige regler.

§ 20.

Som alt omtalt, ere de offentlige Anklagere at anse som Embedsmænd under Justitsministeren, men idet de træde i Forhold til Domstolene som den ene Part i Anklageprocessen, blive de selvfølgelig Domstolene undergivne paa samme Maade som enhver Proces-Part er det. Hertil kommer imidlertid, at man ikke har turdet indlade sig paa en saa radikal Gennemførelse af Anklageprincippet, at Dommeren skulde indtage en lige saa passiv Stilling som i Civilprocessen, saaledes at han i Hovedsagen indskrænker sig til at bedømme det ham forelagte Materiale. Vedens den nærmere Omtale af dette Punkt maa henvises til det følgende, skal her foreløbig bemærkes, at Kommissionen — trods nogen Divergens — har ment, at det vilde være betænkeligt, om man helt vilde indbringe paa den ene Side Retsfæstelsen, paa den anden Side de Sigtede den Garant, der ligger i, at Retten i Embeds Medfør paaser, at mulige Mangler i det af Aktor og Defensor tilvebragte Materiale afhjælpes. Selv saaledes bejæmt bliver Dommerens Stilling under den nye Ordning, hvor han navnlig skal udøve en kritisk og supplerende Kontrol, væsentlig forskellig fra den nuværende, hvor Dommeren jo i Virkeligheden paa en Gang er baade Anklager og Forjører. Af det anførte følger imidlertid, at Anklageren saavel som Politiet indenfor de Grænser, Loven afstifter, jfr. særlig §§ 206, 1ste Stk., og 251 in fine, maa efterkomme de Begæringer, Dommeren stiller til Sagens yderligere Oplysning.

§ 22.

Ordene „saadan Foranstaltning, som i den Anledning maatte findes fornøden“ tilfugte at overlade Spørgsmaalet til de vedkommende Forretters Sten, uden at disse ere bundne ved Inhabilitetsreglerne for Dommere i Kapitel III.

§ 23.

Det er Tanken, at Rigsanklageren personlig skulde overtage særlig vigtige og vanskelige Sager.

§ 26.

Underanklagerne skulle kun udføre Sagen for Underretten og have ingen Myndighed til at give Politiet bindende Paalæg.

Kapitel V.

Paatalen.

Fra det tidligere Forslag afvikler nærværende Kapitel sig navnlig paa følgende Punkter:

- 1) I § 31 (det tidligere Forslags § 35) er under Nr. 1 Straffelovens § 242 ikke medtaget blandt Undtagelserne, hvorhos de enkelte Embedsforbydelser, hvorom der her kan blive Spørgsmaal, ere nævnte udtrykkelig; endvidere er Listen under Nr. 2 suppleret med de nyere Love af samme Art samt med en almindelig Klausul for Fremtidens Skyld.
- 2) I § 32 (det tidligere Forslags § 36) er Nr. 2 ændret derhen, at Opfordring af vedkommende særlige Myndighed kun er gjort til Betingelse for Forpløining, naar det ifølge Lovgivningen er afhængigt af dennes Bestemmelse, om Tiltale skal finde Sted.
- 3) I § 33 (det tidligere Forslags § 37) er Rigs- og Overanklagerens Myndighed til paa egen Haand at unblade Tiltale udvidet, jfr. nærmere nedenfor.
- 4) I § 35 er de privat forfulgte Straffesager stilledes paa anden Maade end efter det tidligere Forslags § 39, og endelig er 5) det tidligere Forslags § 42 udeladt som overflødig.

Med Hensyn til Kapitlets enkelte Paragraffer skal følgende bemærkes:

§ 27.

Den heri udtalte almindelige Regel er en Grundbestanddel af hele Anklageprincippet. Den Undtagelse, der gøres i Slutningen for paatrængende Tilfælde vedkommende, kan vanskelig undværes; lignende Undtagelser genfindes i fremmede Love (se R. L. § 269, T. L. § 163, D. L. § 89, Code d'instr. or. § 61). Hvor en Dommer har paabegyndt Retshandlinger af egen Drift, skal han uophølgelig berøm underrette Paatalemyndigheden eller den Dommer, for hvem Forundersøgelsen foregaar.

§ 28.

Reningen med denne Paragraf er ikke, at Paatalemyndigheden til enhver Tid efter eget vilkaarligt Forbudtbejndende kan fratage en Forpløining. De Regler, som bestemme, hvem Myndigheden til at unblade Paatale tilkommer, samt hvilke Betingelserne for saadan Unbladen ere (altsaa Reglerne i § 32 og 33), maa ogsaa

være bindende, hvor Taler er om Strafald af Forfølgning. Meningene med Paragraffen er derimod at fastslaa, at der ikke tilkommer den Sigtede nogen Ret til at forlange en mod ham rejst Sag ført igennem, saa længe man ikke netop er naaet til Begyndelsen af Domsforhandlingen og har det hele Apparat samlet for Offentlighedens Øine. Udenfor dette Tilfælde maa en af Retten udstedt Attest om, at Tiltale er strafaldet, fuldsto- gøre Sigtedes Interesse i tilstrækkelig Grad. En lignende Regel findes i den norske Lov § 86 og i den østrigske Lovs §§ 109, 112 og 259 Nr. 2, hvorimod den tyske Straffe- proceslovs § 134 bestemmer: „Die öffent- liche Klage kann nach Eröffnung der Un- tersuchung nicht zurückgenommen werden“. Dette siges i de tyske Motiver at siemne bedst med „en Straffesags Væsen og Straffe- dommer-Embedets Værdighed.“ Da det imid- lertid i Virkeligheden harmonerer daarlig med Anklageprincipet, og i mangfoldige Tilfælde kun vil føre til en hel Del unyttig Besvær, har nærværende Udsnit ikke fulgt den tyske Lov heri. Hvad henlynt til Sig- tede angaar, synes man at maatte kunne gøre gældende, at lige saa lidt som der kan indrømmes en Person Ret til at forbre- de kriminel Underjøgelse foretaget for Retten, for at saa konstatere, at en mod ham for- haandenværende Mistanke er ugrundet, lige saa lidt kan han forlange det Offentliges Virksomhed fortsat, efter at det har givet ham Attest om, at det for sit Vedkommende ikke har Grund til at fortsætte Forfølg- ningen.

Den Friindelsesdom, der i Medfør af nærværende Paragraf affiges, maa kunne paaanføres af Paatalemyndigheden (det kunde i. Eks. tænkes, at Retten paa Grund af An- klagerens Udeblivelse eller af andre Grunde urigtig har antaget, at Forfølgningen er strafaldet), og Højestret kan da hjemvise Sagen til ny Behandling; men igrødt kan en saadan Dom ikke tilsejættets udtagen efter Reglerne om Genoptagelse i Kapitel XXX. Som et Tilfælde, hvor der kan være Anledning til at strafalde Forfølgningen, efter at Domsforhandlingen er begyndt, kan nævnes, at Udsættelse eller vide udfordres til Paa- dømmelse af en Forbrydelse, der efter Om- stændighederne ingen eller liden Indflydelse vilde saa paa Straffen.

Hvis Sigtede dør, bliver der ikke Tale om Strafald af Sagen eller Friindelsesdom. Sagen bortfalder her af sig selv.

Om Fortsættelse af en een Gang strafal- den Forfølgning paa Foranledning af højere Myndighed, se § 212. Om Genoptagelse

igrødt, se § 353. Om Strafaldelse af Anke, se § 319.

Om den i Paragraffens sidste Punktum omhandlede Attestation kan der kun blive Tale, naar Forfølgningen strafaldes enten under Forundersøgelsen, eller efter at Til- tale er rejst.

§ 30.

Som alt tidligere nævnt, er den Besøjele til at paatale for Underjøgelsesretten, der efter denne Paragraf er henlagt til Politi- mejsteren, ikke nogen selvstændig Paatale- ret. Dels er Overanklageren (jfr. § 201, sam- menholdt med § 188) berettiget til, naar- somhelst han finder særlig Grund dertil, at træde i Politimesterens Sted, dels naar Politimesteren i denne sin Virksomhed under Overanklagerens Tilsyn og maa efterkomme de Ordre, denne maatte finde Anledning til at give ham (jfr. dog de noget særlige Reg- ler for København § 188, 2det Stk.). Reglen i Slutningen af Paragraffen om Politimesterens Mangel paa Besøjele til i Overanklagerjager (o: alle Sager, der ikke ere Politisager eller henhøre under privat Paatale) paa egen Haand at strafalde Til- tale, er en simpel Konsekvens af den omtalte Afhængighed.

Politisager kunne kun forfølges af Overanklageren efter Reglerne i § 31, sidste Stk.

§ 31.

At Smaasager maa nøjes med en i Forhold til, hvad der finder Sted ved andre og vigtigere Sager, summarisk Behandling, er en lige saa naturlig som almen anerkendt Sæt- ning. Ved Bestemmelsen af, hvilke Sager der skal henføres til disse saakaldte „offentlige Po- litisager“, vil der imidlertid være Grund til at lade den hidtil gældende Afgrænsning, der har udviklet sig rent lejlighedsvis i Ud- dernes Lov, og derfor lider af megen Uens- artethed og Vilkaarlighed, blive afløst af en Ordning med simplere og klarere Linier, og Udsættelse har da i Lighed med det tidligere Forslag ment, at den almindelige Grænse passende kunde drages saaledes, at Under- retssager, for hvilke Straffen ikke kan over- stige Formnesstraf (o: Bøder eller Konfiska- tion), simpelt Fængsel, Tvangsarbejde, Ris eller Fortabelse af en Røringøret, erklæres for Politisager, dog at der herfra gøres en- telte Undtagelser i begge Retninger. Paa den ene Side bør nemlig hverken Embeds- forbrydelser, der som saadanne have en ganske særlig Betydning for Staten, eller Duellforbrydelser, hvis ejendommelig milde

Behandling stykkes særlige traditionelle Forstillinger, og ikke hidrører fra, at Duel Skulde være at betragte som en blot og bar Ordenskrænkelser, behandles politiretsmæssig. De Bestemmelser i Straffelovens 13de og 19de Kapitel, der ikke hjemle højere Straf end simpelst Fængsel, maa derfor udtrykkelig undtages fra Politifagernes Kreds. Paa den anden Side findes der en Række strafbare Handlinger, saavel i som udenfor Straffeloven, som vel ere satte under en Strafferamme, der kan naa op til Fængsel paa Bånd og Brod, men som dog i deres Væsen kun ere Politiforfælder, for hvilke den normale Straf i Reglen ligger lavere. Disse Tilfælde, der for største Del allerede nu behandles som offentlige Politifag, ere gennem Opregningen i Nr. 2 henlagte til de offentlige Politifagernes Kreds.

Med Hensyn til Paragraffens sidste Stykke bemærkes:

En Politifag maa, hvor den forfølges i Førelse med en Overanklagerlag, selvfølgelig forfølges af samme Myndighed, som denne sidste. Derhos kan der ogsaa udenfor dette Tilfælde tænkes Politifag af saadan Væsen, at det er rimeligt, at Overanklageren i dem varetager Anklagerens Interesse under Domsforhandlingen, og forsaavidt Politimesteren og Overanklageren ere enige herom, ses der ingen Grund for Loven til at hindre saadan Ordning.

§ 32.

Bestemmelsen i Nr. 1 om Justitsministeriets Befaling som nødvendig Betingelse for Paatale af Embedsforbrydelser, findes ikke i den gældende Ret, men er optaget i Overensstemmelse med det tidligere Forslag (jfr. dets § 36 Nr. 1). — Bestemmelsen i Nr. 2 er, som det ses, kun en Henvisning til den alt gældende Ret, hvorimod det tidligere Forslags § 36 Nr. 2 krævede Opfordring af vedkommende særlige Myndighed, overalt hvor „Handlingen var en Overtrædelse af Love, hvis Efterlevelse det nærmest paahviler en saadan at vaage over“. Denne vidtrækkende og temmelig vage Regel er ikke her genoptagen, da den maatte betragtes at ville forvalde en hel Del Tvivl, Besvær og Forbaling og eventuelt at ville svække Retshaandhavelsens Energi. — Bestemmelsen i Nr. 3, 2det Punktum, findes ikke i den gældende Ret; den søger at afværge en Uretferdighed og Vilkaarlighed, der ellers let kan blive Følgen af den Indskyldes, der er tillagt den Privates Begæring.

Den Tilbagetagelse af den Privates Begæring, der omtales i Paragraffens næstsidste Punktum, maa, for at være bindende, fore-

ligge ubetinget og ikke være indskrænket til en enkelt af flere Medskyldige.

§ 33.

I denne Paragraf er der gjort en noget videre Anvendelse af Opportunitetsprincippet end i det ældre Forslags § 37, idet der navnlig er givet Overanklageren Paalæg om i alle de af Paragraffen ikke specielt omhandlede Tilfælde, i hvilke han mener, at Paatale under Hensyn til særlige formildende Omstændigheder kan undlaades uden Skade for nogen offentlig Interesse, at forelægge Sagen for Rigsanklageren, hvem der saa er givet Beskjælse til at afgøre Spørgsmaalet, saaledes at han kun i Tilfælde, der forekomme ham tvivlsomme, skal indstille Sagen til Justitsministeriets Afgørelse. Denne Udvidelse er bygget paa Erkendelsen af, at man selv i Tilfælde, der bogstavelig taget omfattes af et Straffebud, bør gøre Adgangen til at undgaa al urimelig og hensigtsløs Straffen saa let og simpel som blot foreneligt med en sikker og konsekvent straffende Retshaandhævelse. Ved denne Udvidelse er Paragraffen i det væsentlige kommet til at svare til R. L. § 85.

Det har endvidere været under Overvejelse indenfor Kommissionen at give Overanklageren Beskjælse til — i Overensstemmelse med den i Kjøbenhavn for Tiden fulgte Praksis — paa egen Haand at frafalde Tiltale mod Børn mellem 10 og 15 Aar. Naar dette dog ikke er foreslaart, er det dels af Hensyn til Uensligheden af i dette Forhold at sikre Gennemførelsen af en ensartet Praksis hele Landet over, men dels og navnlig fordi saadan Frafalden af Tiltale ofte kun bør finde Sted i Forbindelse med Børnets Anbringelse paa en Opdragelsesanstalt, og Justitsministeriet snarere end en Overanklager vil kunne formaa vedkommende Kommune til at afholde de dertil medgaaende Udgifter. Da isvrigt hele Spørgsmaalet om Behandlingen af forbrudte Børn for Tiden er Genstand for særlig og samlet Behandling, er dette en yderligere Grund til ikke her at gribe ind med en enkelt Modifikation i den gældende Lovgivning.

Med den ovenangivne Ændring og nogen, nærmest redaktionel, Omskrivning, er det ældre Forslags § 37 bevaret. — Reglerne ere herefter i deres Helhed følgende:

I. Ved Afgørelsen af, om Paatale skal finde Sted eller en begyndt Forfølgning fortsættes, har Overanklageren (eventuelt Politimesteren, jfr. §§ 194 og 213) for det Første paa Grundlag af det foreliggende Materiale

at skønne over, hvorvidt Underjogelsen kan ventes at føre til, at en Person findes skyldig til Straf eller ej.

Hvis han heretter skønner, at saadant ikke med nogen Rimelighed kan ventes, er det baade hans Ret og Pligt at unblade Paatale,*) og dette gælder, hvad enten Grunden til, at ingen Straffedom kan ventes afsagt, er den, at det fornødne Bevis ikke kan ventes tilvejebragt, eller at det paagældende Forhold ikke kan ventes at ville blive henført under noget Forbrydelsesbegreb, eller at Vedkommende ikke kan ventes at blive anset for tilregnelig, eller at Straf af andre særlige Grunde (s. Eks. Forældelse) ikke kan ventes idømt. Særlig skal som Konsekvens af det anførte fremhæves, at Overanklageren kan og bør unblade Paatale, hvor i Eks. Ekces i Rodvæge vel maa antages at foreligge, men hvor Straffetid utvivlsomt vil følge af Reglen i Straffelovens § 40, Det Skil., om den ved Stræf og Veitrykke fremfaldte Mangel paa Tilregnelighed, eller hvor Nogen vel har afgivet falsk Vidneforklaring i offentlig Straffesag, men Straffrihed dog maa tilkomme ham efter Straffelovens § 147, fordi Sagen gjaldt ham selv, og Ed ikke er aflagt, eller hvor der vel foreligger ulovlig Omgang med Hittogods, men Straf i Henhold til Straffelovens § 247 som Følge af Genstandens Ubetydelighed og andre formildende Omstændigheder ikke kan ventes idømt.

Det er en Selvsølge, at det her omhandlede selvstændige Skøn tilkommer Overanklageren ogsaa i de under § 32 Nr. 2 og 3 nævnte Tilfælde, uanset at der foreligger Opfordring fra vedkommende særlige Myndighed eller Begæring fra vedkommende Private, og omvendt er fuldstændig udelukket i de under § 32 Nr. 1 faldende Tilfælde, hvor efter Lovens Justitsministeriet alene kan beslutte Paatale.

Endvidere er det en ligesåm Konsekvens af det almindelige Forhold mellem under- og overordnet Myndighed (sfr. ogsaa §§ 21 og 23), at hvor Nagsanklageren eller Justitsministeriet i det enkelte Tilfælde maatte finde Anledning dertil, kunne de give Overanklageren bindende Ordre med Henhyn til Paatale eller Ikke-Paatale, saaledes at Overanklageren maa underordne sit personlige Skøn under saadan Ordre. Det kan end ikke være udelukket, at Nagsanklageren eller Justitsministeriet forlanger, at der skal rejses Paatale i en Sag, efter at Overanklageren har erklæret, at ingen Paatale skal finde Sted eller

*) Sfr. om en enkelt Undtagelse herfra Bemærkningen til § 33 Nr. 2.

hør frafaldet Paatale, uden at den overordnede Myndighed i saa Hensende er bunden ved andet end Udfaldet § 212.

II. Hvor efter det anførte Overanklageren skønner, at Paatale kan ventes at føre til Straffedom, er han paa den anden Side som Regel forpligtet til at paatale. For saa vidt kan Legalitetsprincippet siges at herse. Dog gælder herfra forskellige Undtagelser. For det første nævner Paragraffen nemlig en Række bestemt afsluttede Tilfælde, i hvilke Overanklageren paa egen Haand er berettiget til at unblade eller standse Paatale, selv om Straffedom kunde ventes at blive Følgen af Paatale, om saadan iværksattes og gennemførtes. Disse Tilfælde ere de i Paragraffen under Nr. 1—3 nævnte.

Tilfælde af den i Nr. 1 nævnte Art findes i Straffelovens §§ 203, 256 og 257. Med Henhyn til Nr. 2 (angaende Straffelovens § 7 eller § 64) maa bemærkes, at der dertil ogsaa for saa vidt rummes en Undtagelse fra Princippet i Paragraffens første Stykke, som Overanklageren heretter maa være pligtig at paatale, selv om ingen Straf kan ventes idømt, naar den paagældende dog kan ventes at blive kendt skyldig i et Forhold, der i Gentagelsestilfælde falder ind under en strengere Straffebestemmelse, altsaa først og fremmest Tyveri og Døveri.

Jøvrigt maa netop dette Nummer antages at blive af en vis Vigtighed under den nye Ordning. Som ubdillet i Motiverne til det ældre Forslag S. 33 vil det nemlig under en maadlig Procedure ikke i samme Grad som under en skriftlig være hensigtsmæssigt at samle alle de af samme Person begaaede, maaske ganske heterogene Forbrydelser under en og samme Sag. Der indrømmes derfor ikke blot Retten en stor Frihed til at stille Behandlingen ad, hvor Forening faktisk har fundet Sted (§ 62), men det faar tillige Overanklageren frit for at begrænse Forsøgningen til en eller flere Forbrydelser, medens Retten foreløbig holdes ude. Er nu de saaledes adskilte Forbrydelser i Sammenligning med de først paatalte af en saadan Beskaffenhed, at der i Henhold til Princippet i Straffelovens § 64 ikke kan ventes for dem at ville blive idømt nogen særlig Tilleggsstraf af Betydning, selv om de bagefter bleve selvstændig forfulgte, og heller ikke Henhynet til Gentagelsesstraf kommer frem (sfr. ovenfor), kan Overanklageren, naar Straf idømmes for de først paatalte Forbrydelser, i Medfør af nærværende § 33 Nr. 2 helt unblade at forfølge de andre.

Tilfælde af den i Nr. 3 ommeldte Art findes i Straffelovens §§ 174, 236 og 263 (om Straffelovens §§ 159, 175 og 254 se

§ 32 sidste Stykke, Paatale efter § 235 (før som Politifag).

Men ved Siden heraf har Overanklageren som alt omtalt ovenfor S. 30 den Ret og Pligt i hvilket som helst andet Tilfælde (berunder altsaa bl. a. alle de almindelige Tilfælde af første Gang begaaet Tyveri, Hæleri eller Bedrageri), i hvilket han under Hensyn til særlige formidende Omstændigheder finder, at Paatale kan undlades uden Skade for nogen offentlig Interesse, at forelægge Sagen for Rigsanklageren, der er bemyndiget til efter frit embedsmæssigt Skøn at beslutte Undladelse eller Standsning af Paatale og kun, naar Spørgsmaalet forekommer ham tvivlsomt, skal gøre Indstilling til Justitsministeriet. At Justitsministeriet især ogsaa i Tilfælde, i hvilke det ikke gøres udtrykkelig Indstilling til det, efter den særlige Anledning, der dertil maatte være, kan træffe en for Rigsanklageren bindende Afgørelse, fortaar sig af sig selv. I Kraft af den heromhandlede Bestemmelse i § 33, næstsidste Stykke, sammenholdt med § 28, 1ste Punktum, maa Tiltale bl. a. ogsaa kunne bortfalde i de i Straffelovens §§ 203, 2det Stk., 256 og 257 omhandlede Tilfælde, selv om vedkommende Private ikke samtykker heri, naar tilstrækkelig stærke Grunde tole derfor; dog maa det herved erindres, at den i § 36 hjemlede subsidiære private Forfølgning vil gøre det til en noget betænkelig Sag for Paatalemyndigheden at benytte Besøelsen efter § 33, næstsidste Stykke, mod den Forurettedes Onse.

III. Endelig fremhæves det for Tydeligheds Skyld udtrykkelig i Paragraffens sidste Stykke, at Frøafdelse af Tiltale i Henhold til Straffelovens § 36, sidste Punktum (jfr. ovenfor S. 30) eller alene paa Grund af, at 10 Aar ere hengaaede, siden Forbrydelsen blev begaaet (Straffelovens § 70), som hidtil kun kan bestemmes af Justitsministeriet.

Som det vil ses, findes der hverken i § 33 eller andetsteds udtrykkelige Regler om Politimesterens Ret til i Politifager at undlade Forfølgning, naaet at Straffedom kan ventes affaet, hvis Forfølgning finder Sted. Imidlertid ligger det i de herhenhørende Overtrædelsers Natur, at der ikke for deres Vedkommende kan være Tale om nogen streng Gennemførelse af Legalitetsprincippet. De tarvelige Fordringer, der ved disse stilles til den Paagældendes dolus, kræver som sit Korrektiv en temmelig vidtgaaende diskretionær Myndighed*). Meningen er

*) Notidene til den norske Departementskomites Udsøg til en Straffeprocess (1886), S. 15.

derfor for deres Vedkommende at blive staaende ved de hidtil fulgte Regler. Særlig fremhæves skal kun, at, da Politimesteren ikke, forsaavidt Politifager angaa, staar under Overanklageren, vil ikke denne, men kun Amtmand og Justitsminister kunne give ham bindende Ordre med Hensyn til Politifagers Forfølgning.

Anse i Politifager er derimod, forsaavidt den overhovedet kan finde Sted, ved § 337 henlagt til Overanklageren.

§ 34.

Den Paataleret, der herved tillægges vedkommende offentlige Myndighed, er, som det fremgaar af § 366, betinget af, at Politimesteren ikke agter at forfølge Sagen eller fravalder en begyndt Forfølgning. Tanken i Paragraffen er, at den offentlige Myndighed, der særlig er sat til at øve en vis bestemt Kontrol, ikke skal være bunden ved Politimesterens Skøn over, hvad der indenfor dens særlige Omraade tiltrænger Forfølgning, men bør have Bestyrelse til om fornødent at faa sit eget fagmæssige Skøn frem. Da vedkommende Myndighed ifølge § 366 under Sagen træder i Politimesterens Sted, maa den ligejom han ogsaa kunne fravalde den en Gang begyndte Forfølgning. Reglen er indskrænket til de Tilfælde, hvor Paatalen vilde tilkomme Politimesteren, og hvor derfor Sagens simple Behandling gør dens Anvendelse let.

§ 35.

For de Betragtninger, der have ledet Kommissionen til vedblivende at undergive private Straffesager Behandling efter Civilprocessens Regler, er ovenfor S. 2-3 gjort Rede. Der er dog paa to Punkter gjort en Afvigelse fra det hidtil gældende. Dels er der givet Afgang til, hvor en og samme Handling i sig rummer baade en til privat Forfølgning henvist og en almindelig Forbrydelse (en og samme Handling rummer f. Eks. baade en Selvtægtshandling og et Legemsanæret efter Straffelovens § 203), at faa fortrinnavnte Forbrydelse forfulgt i Forbindelse med sidstnævnte. Denne Ordning vil normalt være den nemmeste for alle Parter. Dels er der givet det Offentlige en i den nugældende Ret oftere savnet Afgang til at gøre en Handling, der i Almindelighed er henvist til privat Forfølgning, til Genstand for offentlig Forfølgning. Betingelsen er, at Overanklageren finder, at en offentlig Interesse (f. Eks. Hensynet til en Domstols Værdighed og Autoritet, naar et af dens Medlemmer er Genstand for Sigtelser eller Daaen), kræver offentlig Forfølgning. Afgørelsen af

hvad den offentlige Interesse i saa Henseende kræver, maa fuldt ud være Anklagemagtens i den Forstand, at Retten ikke, hvor den finder den Paagældende skyldig, kan afsjæ eller frifinde, fordi efter dens Opsættelse ingen offentlig Interesse krævede offentlig Forfølgning. Da det dog ikke er Meningen, at Overanklagerens Indgriben i Henhold til denne Paragrafs 3die Stykke skal sætte den forurettede Private helt udenfor Sagen, er der i 4de Stykke givet Regler om den Privates Afgang til at slutte sig til det Offentliges Forfølgning, samt til at føre Forfølgningen videre paa egen Haand, hvis det Offentlige mod hans Ønske skalde den.

§ 36.

Om den her i al Almindelighed hjemlede subsidiære private Paataleret gælde de samme Bemærkninger, som ere gjorte ved det tidligere Forslags tilsvarende Paragraf (§ 40). Reglen er optaget efter Forbilleder i flere fremmede Landes Lovgivninger (Sotland, flere sveitsiske Kantoner, Østrig og tiibels Frankrig, jfr. nu endvidere R. L. § 94, hvorimod subsidiær privat Forfølgning ikke er optaget i den tyste Straffeprocesslov; i England er privat Forfølgning af Straffelager som bekendt den almindelige Form for Forfølgning), og tilsigter, hvad enten Afdgangen nu faktisk vil blive anvendt i større eller mindre Omfang, at give en yderligere Garanti for, at ingen Forsømmelse, Keddyssen eller Stiften under Stolen fra den offentlige Anklagemyndigheds Side skal kunne gaa for sig, uden at der er Middel derimod. Da paa den anden Side Afdgangen til privat Forfølgning meget let kan misbruges til Chikaner, Vengeafpresning etc., er det af Bøgtighed at holde den indenfor visse Grænser. Den er derfor efter Udfæstet kun tilladt den Forurettede selv, og den er uanvendelig, hvor Anklagemyndighedens Bøgtning ved at forfølge er bygget paa den Beføjelse, der tilkommer den ifølge § 33 Nr. 1—3 og jamnes Slutningspunktum, hvorimod den kan anvendes, hvor det Offentlige ublader Forfølgning, enten fordi det finder, at der ikke er tilstrækkeligt Bevis, eller at Handlingen rettelig jet ikke er strafbar, eller der foreligger den i § 33, næstsidste Stykke, omhandlede Situation. De nærmere Regler om den subsidiære private Paatale findes i Kapitel XXXI.

Som et Tilfælde, hvorpaa Reglen i Paragraffens 2det Stk. vil finde Anvendelse, kan nævnes Lov om Jagten af 8. Maj 1894 § 25.

§ 37

Herved er ingen særlig Bemærkning at gøre ud over, hvad der ved § 35 er bemærket med Hensyn til den ubtægelsesvis anvendelige offentlige Paatale af iøvrigt privat forfulgte Forbrydelser.

Kapitel VI.

Sigtedes Forfvar.

Det tidligere Forslags Kapitel VI. træder her i en omredigeret Skikkelse, der tilsigter større Simplicitet, Klarhed og Overstuelighed. Reglerne ere derhos ogsaa i Realiteten paa flere Punkter ændrede og supplerede.

Indenfor dette Emne er det navnlig følgende 4 Hovedspørgsmaal, der kunne give Anledning til Tvivl: 1) I hvilket Omfang skal der bestilles de Sigtede offentlige Forfvarer? 2) I hvilket Omfang skal der være Afgang for Sigtede til selv at stætte sig en Forfvarer, og hvem skal han kunne bruge som saadan? 3) Hvilken Stilling skal der anvises Forfvareren under Forundersøgelsen? 4) Hvilken Afgang skal der indrømmes Forfvareren til Samfæm med Sigtede, hvor denne sængsles?

ad 1. Hvad det første Punkt angaar, staar nærværende Udfæstet i den af Herallet foreslaede Afstættelse omtrent paa samme Standpunkt som det tidligere Forslag. Udfæstet foreskrevet er Bestikkelse af Forfvarer kun i Røvningsjager og i Sager, i hvilke der er Spørgsmaal om at lægge Beslag paa den Sigtedes Formue i Henhold til § 180, samt i Tilfælde af en Landsretsdoms Appel til Højesteret. Iøvrigt overlades det til Rettens Støn, om Forfvarer skal bestilles, men Retten kan paa den anden Side bestikke en saadan, selv i Underrettsjager, og det uden at være bunden ved de særlige Begrænsninger, der opstilledes i det ældre Forslags § 48, 2det Stk., og det kan utvivlsomt forudsættes, at Retten vil benytte denne Myndighed til at bestikke Forfvarer overalt, hvor der er rimelig Anledning dertil. Som almindelig Forudsætning gælder, at Bestikkelse af offentlig Forfvarer kun finder Sted, forsaavidt Sigtede ikke selv har valgt en Forfvarer, eller den valgte Forfvarer udebliver. Naar Kommissionens Heralt i Modfæstning til enkelte af Kommissionens Medlemmer, der have ønsket Bestikkelsen af offentlig Forfvarer udstrakt videre, er ble-